

РІЧНИЙ ЗВІТ – 2012

Пропонуємо до Вашої уваги річний звіт АУП за 2012 рік. У ньому розміщено стислу інформацію про проекти, які ми виконували, та наші досягнення. АУП висловлює подяку всім організаціям і особистостям, які сприяли виконанню нашої місії.

В 2012 році Академія продовжувала реалізовувати проекти:

Моніторинг політичних теленовин методом контен-аналізу

У 2012 продовжився моніторинг політичних теленовин методом контент-аналізу провідних українських медіа, тобто використовуватиметься якісно-кількісний метод вивчення документів, який дозволяє отримати дані про рівень якісного інформування, збалансованості та плюралізму в подачі інформації провідними медіа, а саме - восьма провідними українськими телеканалами, тобто каналами, які мають найвищі рейтинги і традиційно значний вплив на аудиторію (Інтер, 1+1, Новий канал, СТБ, ICTV, Україна), 1 Національного, як телеканалу державної форми власності, та TVi, який позиціонується як провідний опозиційний канал. Під час передвиборчої кампанії в фокусі уваги був також 5 канал. Моніторинг інтенсифікувався під час передвиборчої кампанії та виборів, коли АУП здійснив 7 хвиль контент-аналізу за підтримки консорціуму донорів, куди ввійшли Міжнародний фонд «Відродження», Програма У-медіа та Посольство Британії в Україні.

З детальним звітом (укр. та англ. мовами) можна ознайомитись за цим посиланням <http://www.aup.com.ua/uploads/zvit-ua.pdf>

Загалом впродовж року було проведено 11 хвиль контент-аналізу.

З архівом досліджень можна ознайомитись за посиланням: <http://aup.com.ua/?cat=monitoring&subcat=newst>

Наукові керівники дослідження: **проф. Валерій Іванов**, Президент Академії Української Преси, проф., д.ф.н. **проф. Наталя Костенко** – Завідувачка відділу соціології культури і масової комунікації Інституту соціології НАН України, проф., д.с.н. **проф. Сергій Makeєв** - Завідувач відділу соціальних структур Інституту соціології НАН України, проф., д.с.н.

Мета проекту - покращити доступ громадян до інформації, що поширюється мас-медіа, підвищити рівень медіаграмотності та сприяти професіоналізації роботи мас-медіа України, посилюючи їх підзвітність громадськості через проведення контент-аналізу змісту новинних повідомлень електронних ЗМІ.

Медіа та експертне середовище постійно цитували та звертались до результатів відслідковування АУП.

Розвиток та впровадження медіосвіти

Медіаосвіта – це навчання теорії та практичним умінням для опанування сучасних мас-медіа. Медіаосвіта – один з усталених і апробованих способів формування попиту на якісний журналістський контент. Медіаграмотність є похідною та результатом медіаосвіти, це здатність адекватно сприймати та інтерпретувати медіатексти. На нашу

думку, суспільство потребує цих навичок саме тепер, коли спостерігається новий виток сильного політичного та корпоративного контролю над основними медіаресурсами.

Медіаосвіта вже близько двох десятиліть як впроваджена в сталих демократичних суспільствах. Доступність медіаосвіти в різних її формах розцінюється як частина основних прав громадян на свободу висловлювання і права на інформацію, як один з вагомих інструментів підтримки демократії.

Місія АУП - впровадження медіаосвіти у навчальний процес через формування та підтримку групи лідерів-медіапедагогів, залучення світового досвіду з впровадження медіаосвіти.

У 2012 року ми констатуємо прогрес у просуванні ідеї медіаосвіти та впровадженню перших курсів (спекурсів), що відбувалось в Україні впродовж 2010-2012 рр. Однак, найбільш проблемним питанням визначає питання підготовки педагогічних кадрів та методичне забезпечення навчального процесу.

Навчальні програми для викладачів

У лютому та серпні 2012 року були проведені відповідні одна Зимова і дві Літні Школи для викладачів обласних Інститутів післядипломної педагогічної освіти та педагогічних ВНЗ та викладачів середніх загальноосвітніх шкіл, в яких пройшли підготовку 47 педагогів. Більшість з яких зараз впроваджують курс медіаосвіти в закладах післядипломної педагогічної освіти та вищих педагогічних закладах (інтегровано та у формі спецкурсів) та у середніх школах (викладання предмету «Медіакультура» та інтегровано).

Впродовж 2012 року експерти АУП розробили та провели чотири семінари «Практична медіаосвіта», два семінари «Аудіовізуальна грамотність» та три «Як створити сучасну шкільну газету», які охопили фактично всіх учасників всеукраїнського експерименту з впровадження медіаосвіти в середніх школах та вчителів шкіл, де медіаосвіта впроваджується інтегровано.

З травня 2012 року на веб-сторінці АУП діє он-лайн бібліотека ресурсів для medianedagoza <http://www.aup.com.ua/?cat=education&subcat=library>.

АУП сприяла впровадженню предмету «Медіаосвіта» в обласних інститутах післядипломної педагогічної освіти

Викладачі обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти після проходження курсу в рамках Літньої та Зимової шкіл викладають ряд курсів та спецкурсів для різних груп педагогічних працівників, які проходять курси з підвищення кваліфікації в обласних ОШПО;

- Ввідні лекції з медіаосвіти для різних груп педагогічних працівників, які проходять курси з підвищення кваліфікації в обласних ОШПО;
- Спецкурси та лекції для працівників психологічних служб з фокусом на безпеку особистості під час користування медіа;
- Спеціальні міні-курси з практичної медіаосвіти, які охоплюють педагогів певних шкіл чи групи шкіл;
- Практичні заняття «Медіаосвіта для педагога».

7 випускників (в областях, де проводиться всеукраїнський експеримент) координують роботу 89 шкіл (по 10-15 в кожній області) з впровадження медіаосвіти в шкільну програму.

У вересня 2012 року АУП завершила роботу над першим в Україні підручником «Медіаосвіта і медіаграмотність», який об'єднав розробки провідних українських та зарубіжних фахівців. В партнерстві з Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту України шляхом прямої адресної розсилки ми поширили підручник «Медіаосвіта та медіаграмотність», виданий за підтримки МФВ, поміж всіма вищими навчальними педагогічними закладами та інститутами післядипломної освіти.

Підтримка мережі викладачів

АУП сформувала та підтримує Google group aupmediastudy@googlegroups.com, до якої ввійшли близько 200 медіапедагогів. Ця медіаосвітня соціальна мережа покликана покращити якість медіаосвіти в регіонах через професійну дискусію та обмін досвідом серед медіапедагогів. Вступ до мережі й користування ресурсами є безкоштовними.

Регіональні центри для допомоги викладачам

В 2012 році АУП створив передумови для роботи регіональних центрів з впровадження медіаосвіти. У двох регіонах, де вже існує критична маса фахівців-медіапедагогів та навчальна база - в АР Крим (група кіно- та медіапедагогів, яка працює на базі Кримського відділення Асоціації діячів кіноосвіти і Кримської республіканської установи «Кіновідеопрокат» (керівник – О. Куценко) та в Харкові на базі Харківської академії неперервної освіти (викладач медіаосвіти – Вчений секретар Академії, к.ф.н, Г.А. Дегтярьова), такі центри вже працюють.

Серія семінарів для студентів-журналістів "Стандарти журналістики"

Цього року АУП в партнерстві з Фондом Фрідріха Науманна за Свободу та Комісією журналістської етики продовжив серію семінарів для студентів-журналістів регіональних ВНЗ «Стандарти журналістики».

Школа соціальної журналістики

З 2007 року ми впроваджуємо Школу соціальної журналістики, де презентуються суспільно-важливі теми, про які, на думку експертів АУП, медіа недостатньо інформують населення країни.

В 2012 році відбулись тренінги «Як писати про економіку доступно» з партнерстві з ФФН та «Як писати про судово-правову реформу» та «про енергетичну реформу» в партнерстві з Представництвом в Україні Фонду Конрада Аденауера.

Візит журналістки-розслідувальниці

АУП разом з відомою фото- та кінодокументалісткою Мімі Чакаровою з США провели лекції для майбутніх журналістів у вищих навчальних закладах Києва, Запоріжжя, Бердянська та Маріуполя.

Видання

АУП продовжила серію Бібліотека масової комунікації, яка налічує вже вблизько 100 видань. У 2012 році вийшли підручники "Медіаосвіта та медіаграмотність", "Веб 2.0", посібники "Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд", "Экономическая журналистика", навчальна програма "Медіаосвіта (медіаграмотність).

Вперше в Україні була реалізована навчальна програма для журналістів - серія семінарів для журналістів "Як писати про перехід на цифрове мовлення».

АУП було підготовлено 65 журналістів регіональних медіа до висвітлення процесів оцифрування в Україні, які зможуть фахово донести до населення України інформацію про можливі стратегії розвитку цифровізації та їх наслідки для телеглядачів;

- забезпечено доступ представників ЗМІ до світового досвіду цифровізації, поширено досвід щодо різноманітного поєднання платформ;
- забезпечено доступу журналістів - учасників проекту до джерел інформації щодо перебігу процесу оцифрування;
- створено спеціальний інформаційний продукт полісі-бриф, де зафіксовано основні тенденції щодо переходу України на формат цифрового мовлення

Членство в міжнародних організаціях та ініціативах

АУП є членом Глобального форуму з розвитку ЗМІ (GFMD) - мережі, яка об'єднує близько 350 недержавних організацій, що підтримують розвиток незалежних ЗМІ на місцевому, національному і регіональному рівнях в 100 країнах Азії, Африки, Близького Сходу, Європи, Євразії та Америки.

У 2012 році АУП стала членом ECREA, наукового товариства, яке забезпечує спілкування вчених в сфері досліджень комунікації та вищої освіти в Європі та за її межами.

АУП є членом Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства.

Також АУП є:

- членом Інформаційної ініціативи з питань захисту свободи слова – незалежного саморегулюючого органу, створеного інтернет-медіа та НУО з метою протидії будь-яким спробам обмеження свободи слова та суспільного функціонування інтернет-ЗМІ;
- підписантом Декларації учасників виборчого процесу та кандидатів в народні депутати України про принципи інформаційної політики;
- підписантом Меморандуму «Відкриті новини – за чесні вибори».

Географія: В 2012 році АУП провела різноманітні заходи в Львові, Тернополі, Запоріжжі, Дніпропетровську, Севастополі, Харькові, Херсоні, Маріуполі, Миколаєві, Сімферополі, Одесі, Луганську.

АУП продовжує працювати на підвищення власної організаційної спроможності.

Наші партнери:

FOJO
IBB Dortmund gGmbH
ГО «Телекритика»
Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Запорізьський обласний інститут післядипломної освіти
Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту України
Інститут соціальної та політичної психології НАПН України
Інтернет Асоціація «Україна»
Комісія з журналістської етики
Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Маріупольський державний університет
МГО «Інтерньюз –Україна»
Міжнародний фонд Відродження
Національна спілка журналістів України
Національна спілка кінематографістів України
Незалежна асоціація мовників
Одеський національний університет ім.І.Мечникова
Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Польський інститут
Посольство Великої Британії в Україні
Посольство США в Україні
Посольство ФРН в Україні
Представництво в Україні Фонду Конрада Аденауера
Представництво в Україні Фонду Фрідріха Науманна за Свободу
Програма У-Медіа
Східноєвропейський національний університет ім. В.Даля
Українська асоціація видавців періодичної преси
Український католицький університет
Харківська академія післядипломної освіти
Херсонська академія післядипломної освіти
Центр медіареформ
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

АУП висловлює подяку експертам та тренерам з якими співпрацювали:

В.Балицькому
О.Большаковій
Л.Гуменюк
Г.Дегтярьовій
Д.Дзюбі
Д.Дуцик
Т.Івановій
Н.Костенко
А.Кулакову
Л.Кульчицькій
О.Куценко
С. Макееву
Д.Маковецько
В. Мостовому
Л.Найденовій

І.Негресвій
Л.Новіковій
О.Пашковій
І.Петренко
Н.Петровій
І.Полтавцю
Г.Почепцову
О.Телемко
С.Тримбачу
І.Челишевій
О.Федорову
С.Чернявському
О.Хоменку